

Handling 2025 nr 31

Organisering av arbetet med trygghetspunkter i Göteborgs Stad

Till Göteborgs kommunfullmäktige

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen tillstyrker stadsledningskontorets förslag i tjänsteutlåtande den 31 januari 2025 och föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

Ansvarsfördelning och fortsatt inriktning för arbetet med trygghetspunkter godkänns i enlighet med vad som framgår av stadsledningskontorets tjänsteutlåtande under rubriken: Stadsledningskontorets förslag till organisering av arbetet.

Vid behandlingen av ärendet i kommunstyrelsen förekom skiljaktiga meningar:

Jörgen Fogelklou (SD) yrkade bifall till stadsledningskontorets förslag och tilläggsyrkande från SD den 21 februari 2025.

Ordföranden Jonas Attenius (S) och Axel Josefson (M) yrkade bifall till stadsledningskontorets förslag och avslag på tilläggsyrkande från SD den 21 februari 2025.

Kommunstyrelsen beslutade först att bifalla stadsledningskontorets förslag.

Kommunstyrelsen beslutade därefter utan omröstning att avslå tilläggsyrkandet från SD.

Representanterna från S, V och MP antecknade som yttrande en skrivelse från den 25 februari 2025.

Göteborg den 26 februari 2025
Göteborgs kommunstyrelse

Jonas Attenius

Lina Isaksson

Yttrande
2025-02-25

(Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Miljöpartiet)

Nr (11)

Yttrande angående – Organisering av arbetet med trygghetspunkter i Göteborgs Stad.

Yttrandet

Vi är positiva till förslaget om det fortsatta arbetet med trygghetspunkterna och förutsätter att stadens miljö och klimatprogram beaktas, exempelvis genom att förnybara bränslen används vid användning av reservkraftaggregaten i den mån det går och under förutsättning att det inte innebär påverkan på trygghetspunkternas möjlighet att upprätthålla funktion, skydd och säkerhet.

Tilläggsyrkande

2025-02-21

Ärende nr: 11, (SLK-2025-00080)

Tilläggsyrkande angående – Organisering av arbetet med trygghetspunkter i Göteborgs Stad

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Stadsfastighetsnämnden får i uppdrag att i samråd med berörda nämnder och bolag återkomma till kommunstyrelsen med beredskapsplaner gällande vatten och avlopp inför en eventuell krissituation.
2. Kommunstyrelsen får i uppdrag att i linje med det utökade kommunala verksamhetsansvaret, i syfte att förbättra samhällets uthållighet, ta fram förebyggande information för att öka medvetenheten bland stadens invånare om vikten av hygien och sanitära förhållanden vid framtida krissituationer.

Yrkandet

Genom att förstå de potentiella konsekvenserna av hållregn för vatten- och avloppssystemen kan staden förbereda sig bättre genom att öka medvetenheten bland invånarna om vikten av hygien och sanitära förhållanden inför framtida kriser.

Att förstärka stadens infrastruktur med exempelvis pumpstationer, är avgörande för att minimera skadorna vid ett hållregn. Vid kraftiga regn kan avloppssystemet bli överbelastat och översvämmat, vilket kan leda till att avloppsvatten backar upp och läcker ut i omgivningen. När avloppsvatten förorenar dricksvattenkällor, riskerar det att sprida sjukdomar och bakterier bland invånarna. Samtidigt kan översvämningar i stadens lågpunkter orsaka stora skador på fastigheter och infrastruktur.

Vid översvämningar och avloppsproblem kan många offentliga toaletter bli otillgängliga eller stängas av för att undvika ytterligare spridning av föroreningar. Då många människor kan befinna sig på utstakade trygghetspunkter, där hygien- och sanitära förhållanden kan vara begränsade, kan detta utgöra en allvarlig hälsorisk för både individer och samhället som helhet.

Stadens beredskapsplaner bör kompletteras för att minimera dessa risker. Detta kan inkludera att upplysa göteborgarna genom förebyggande information, mobilisera resurser för att rensa avloppssystem samt genomföra hälso- och säkerhetsinsatser för att skydda invånarna mot sjukdomar och andra risker.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2025-01-31

Ärendenummer SLK-2025-00080

Handläggare

Jessica Eliasson, Peter Loewenstein

Telefon: 031-368 05 63

E-post: jessica.eliasson@stadshuset.goteborg.se
peter.loewenstein@stadshuset.goteborg.se

Organisering av arbetet med trygghetspunkter i Göteborgs Stad

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

Ansvarsfördelning och fortsatt inriktning för arbetet med trygghetspunkter godkänns i enlighet med vad som framgår av stadsledningskontorets tjänsteutlåtande under rubriken: Stadsledningskontorets förslag till organisering av arbetet.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade 2024-05-23 § 209 om att upprätta trygghetspunkter i Göteborgs Stad. I ärendet framgick att stadsledningskontoret skulle återkomma till kommunfullmäktige med ett förslag på hur driften av trygghetspunkter ska organiseras inom staden.

Ärendet innehåller förslag på hur arbetet kopplat till trygghetspunkter ska organiseras inom staden samt en inriktning för den fortsatta utformningen. I ärendet föreslås bland annat att kommunstyrelsen ska ansvara för att fatta beslut om att aktivera trygghetspunkter i staden samt att socialnämnderna Sydväst, Centrum, Hisingen och Nordost ska ansvara för att planera för och vid behov bedriva trygghetspunktsverksamhet i respektive stadsområde. Grundskolenämnden, utbildningsnämnden och idrotts- och föreningsnämnden, i egenskap av verksamhetsutövare i fastigheterna för de 16 utvalda trygghetspunkterna, föreslås ansvara för att delta i planeringen för etablering av trygghetspunktsverksamhet. Stadsfastighetsnämnden föreslås ansvara för att ha förmåga att vid behov skyndsamt kunna bistå med den fastighetsservice som behövs. Stadsledningskontoret föreslår även att Göteborgs Stads Leasing AB får i uppdrag att införskaffa och lagerhålla mindre inventarier för att täcka det grundläggande behovet på trygghetspunkterna.

Bedömning ur ekonomisk dimension

I och med det skärpta säkerhetsläget behöver landets kommuner förstärka insatserna för det civila försvaret, inte minst inom området skydd av civilbefolkningen där kraven väntas öka i och med kommande lagstiftning. Ökade krav kommer att tillföra kostnader till kommunerna och viss statlig finansiering av arbetet väntas från år 2027, men uppbyggnad av stadens förmåga till skydd av civilbefolkningen har påbörjats och behöver fortlöpa finansieras under de närmsta åren.

Bedömda kostnader nedan innefattar inte kostnader för fastighetsanpassningar och reservkraftsinförskaffning. Dessa har redogjorts till kommunfullmäktige 2024-05-23 § 209. Det är även viktigt att förtydliga att bedömda kostnader avser kostnader i ett icke-aktiverat läge och inte de eventuella kostnader som kan uppstå när en trygghetspunkt behöver aktiveras och iordningställas. Det arbete som sker vid en aktivering bedöms innebära tidsbegränsade utökningar av arbetsuppgifter och arbetstider och därmed tillkommande kostnader för flertalet nämnder och styrelser i staden. Dessa tillkommande kostnader är i dagsläget svåra att uppskatta, då de kommer att bero på samhällsstörningens omfattning och varaktighet samt allmänhetens behov av stöd.

Stadsledningskontoret föreslår att socialnämnderna tar ett stort ansvar vad gäller att planera för och vid behov bedriva trygghetspunktsverksamhet inom respektive stadsområde. Arbetet med att implementera förslagen i ärendet och ta fram en gemensam och enhetlig struktur för trygghetspunktsarbetet i staden kommer att kräva extra resurser initialt. Därför föreslås att socialnämnderna Sydväst, Centrum, Hisingen och Nordost gemensamt tilldelas medel motsvarande två årsarbetare för att utföra arbetet. Kostnaden för dessa årsarbetare motsvarar cirka 1,8 mnkr och föreslås finansieras genom statliga så kallade 2:4-medel som landets kommuner årligen tilldelas för att stärka samhällets krisberedskap och försvarsförmåga. Stadsledningskontoret anser att förslaget med att finansiera de två årsarbetarna med dessa statliga medel bedöms motiverat även i förhållande till andra behov dessa medel ska finansiera. Stadsledningskontoret har enligt tidigare fattade beslut i uppdrag från kommunstyrelsen att redovisa och fördela dessa statliga medel inom staden. De två tillfälliga årsarbetskrafterna ska, tillsammans med representanter för respektive socialnämnd, ansvara för att säkerställa ett enhetligt arbetssätt avseende trygghetspunkter över både stadsområden, förvaltnings- och bolagsgränser. Resultatet av arbetet bedöms kunna leda till en struktur för trygghetspunktsverksamheten som ska fortsätta förvaltas och finansieras inom respektive linjeorganisation.

De nämnder som är särskilt viktiga att involvera i planeringsarbetet är de som är verksamhetsutövare i de aktuella fastigheterna, exempelvis grundskolenämnden, utbildningsnämnden och idrotts- och föreningsnämnden. Förslaget ansvar innebär att dessa nämnder kommer att behöva avsätta personella resurser för att vara delaktiga i planeringsarbetet, men i en omfattning som bedöms kunna hanteras med befintliga resurser. Stadsledningskontoret bedömer således att inga ytterligare medel behöver tilldelas dessa nämnder för deras del av planeringsuppdraget.

Stadsledningskontorets förslag gällande samarbete och avtalstecknande med Bollklubben Häcken för större inventarier till stadens trygghetspunkter föreslås ske utan att någon ersättning utgår till någon av parterna. Förslag gällande inköp och lagerhållning av mindre inventarier till stadens trygghetspunkter bedöms däremot omfatta ett utökad uppdrag för Göteborgs Stads Leasing. Stadsledningskontoret uppskattar att mindre inventarie-kit initialt bör köpas in och lagerhållas för förslagsvis tio av stadens 16 trygghetspunkter. Detta antal bedöms vara en rimlig start utifrån nuvarande planeringsförutsättningar samt antagandet att samtliga trygghetspunkter troligen inte kommer att behöva aktiveras samtidigt. En mer detaljerad behovsbeskrivning kommer att behöva tas fram innan en exakt bedömning kring kostnader kan göras, men kostnader för anskaffning av dessa inventarier uppskattas till cirka 20 tkr per trygghetspunkt.

Stadsledningskontoret föreslår att denna kostnad tills vidare finansieras inom ramen för kommunstyrelsens budgetramar, genom ett månatligt leasing-upplägg mellan stadsledningskontoret och Göteborgs Stads Leasing AB.

Bedömning ur ekologisk dimension

Ett beslut om vidare arbete bedöms inte ha någon direkt påverkan på miljö eller klimat. En aktiverad trygghetspunkt, som exempelvis kan behöva drivas med dieseldrivna reservkraftaggregat för att säkerställa tillgång till el och vatten, har däremot i dagsläget en negativ effekt ur en ekologisk synvinkel. Det får dock ställas mot de eventuella konsekvenserna som avsaknad av el och vatten kan innebära. Aktiveringen av en organisation kring trygghetspunkter bedöms i övrigt inte få negativa effekter ur en ekologisk synvinkel, förutsatt att framtagna processer, rutiner eller arbetsbeskrivningar inkluderar sådant som rör exempelvis avfallshantering och sanitet och att dessa efterlevs.

Bedömning ur social dimension

Påverkan på människors liv kan antas bli stor vid en omfattande samhällsstörning som gör att en trygghetspunkt behöver aktiveras. Det är därför viktigt att trygghetspunkterna redan i planeringsskedet utformas med de sociala dimensionerna i beaktning för att uppnå en så trygg vistelse som möjligt på en aktiverad trygghetspunkt. Kompetens om människors olikheter utifrån bland annat ett barn-, äldre- och funktionshinderperspektiv är av stor vikt i planeringsarbetet kring arbetet på trygghetspunkter. Detta för att så många personer som möjligt ska kunna nyttja den service som ges på en trygghetspunkt. Det är viktigt att det fortsatta arbetet med organisering av trygghetspunkter utformas med dessa perspektiv i beaktning, för att uppnå en så trygg och ändamålsenlig vistelse som möjligt.

Ärendet

Stadsledningskontoret lämnar förslag till hur arbetet kopplat till trygghetspunkter ska organiseras inom staden samt en inriktning för den fortsatta utformningen. Arbetet pågår parallellt med stadsfastighetsnämndens uppdrag att utse och fastighetsanpassa 16 objekt till att bli trygghetspunkter samt att ansvara för och ha förmåga att förse trygghetspunkterna med reservkraft.

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige fattade beslut 2024-05-23 § 209 om att upprätta trygghetspunkter i Göteborgs Stad. I ärendet fick stadsfastighetsnämnden i uppdrag att välja ut 16 objekt inom eget fastighetsbestånd till att bli trygghetspunkter samt att fastighetsanpassa objekten till 2025-12-31. Nämnden fick även i uppdrag att ansvara för och ha förmåga att förse trygghetspunkterna med reservkraft. Stadsfastighetsnämndens arbete enligt uppdragen från kommunfullmäktige pågår.

Skydd av civilbefolkningen en del i uppbyggnaden av det civila försvaret

Arbetet med trygghetspunkter eller andra särskilda samlingsplatser är en del av skyddet av civilbefolkningen. Begreppet skydd av civilbefolkningen används allt oftare i arbetet med uppbyggnad av det civila försvaret och innefattar även tillgång till skyddade utrymmen, varning och information till allmänheten samt mottagning av utrymmande från andra kommuner i samband med exempelvis kärnteknisk olycka.

Det finns i dagsläget inget krav på kommuner att ha trygghetspunkter. Dock har kommunen ett geografiskt områdesansvar som innebär att kommunen ska verka för samordning av krishanteringsåtgärder och information till allmänheten. Detta enligt lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap, LEH. Om en händelse dessutom föranleder att invånares och besökares grundläggande behov behöver tillgodoses, har kommunen enligt socialtjänstlagen, SoL, det yttersta ansvaret för att personer som vistas i kommunen får den hjälp och det stöd de behöver, om inte stödet kan tillgodoses på annat sätt. Viss förmåga att tillgodose dessa krav finns redan i staden, exempelvis genom en planering för alternativa kommunikationskanaler, en etablerad krisledning och ett upparbetat samarbete med aktörer inom stadens geografiska område som kan hantera hastigt uppkomna behov. Upprättandet av trygghetspunkter innebär att denna förmåga stärks ytterligare med särskilt utsedda och i förväg kommunicerade platser som vid behov kan förstärkas med reservkraft och nödvattenförsörjning och på så sätt bättre kan tillgodose invånares och besökares grundläggande behov.

I och med att det inte finns någon författningsreglering som krävställer trygghetspunkter i kommuner, finns inte heller någon etablerad och vedertagen ordning för hur dessa i grunden bör vara utformade och vilka hjälpfunktioner som bör finnas tillgängliga. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, har dock under 2024 publicerat en handbok i kommunal krisberedskap som bland annat omfattar vissa grundläggande aspekter som bör beaktas inför inrättande av trygghetspunkter. Handboken har använts som underlag till förslagen i detta ärende.

Kravställan kring vilken förmåga Sveriges kommuner ska ha förväntas bli förtydligad i samband med ny reglering under kommande år.

Kommunstyrelsen behandlade 2025-02-05 remiss SOU 2024:65 angående kommuners och regioners grundläggande beredskap inför kris och krig. Utredningen föreslår en ny lag som bland annat kommer att krävställa att Sveriges kommuner ska ha tillgång till ett antal särskilda samlingsplatser med dricksvatten, elektricitet, värme, sanitets- och hygienmöjligheter, första hjälpen åt skadade, information och möjligheter till elektronisk kommunikation. Arbetet med att utreda och utveckla stadens förmåga till skydd av civilbefolkningen i form av fler trygghetspunkter eller andra särskilda samlingsplatser, kommer således att behöva fortgå under åren som kommer. I det fortsatta arbetet är det viktigt att beakta erfarenheter från Ukraina och landets motsvarande funktioner för trygghetspunkter, som visat sig vara en viktig del i att ge stöd och trygghet till civilbefolkningen under kriget.

Stadsledningskontorets förslag till organisering av arbetet

Nedan presenteras stadsledningskontorets förslag på fördelning av ansvar för stadens trygghetspunkter. Förslagen bygger på MSB:s handbok i kommunal krisberedskap och utgår, liksom Göteborgs Stads övriga arbete med krishantering, ifrån ansvars- likhets- och närhetsprinciperna. Förslagen har arbetats fram genom löpande dialog med representanter för de förvaltningar och bolag som i huvudsak väntas bli berörda av arbetet. Dessa representanter har även fått möjlighet att lämna synpunkter på utkast till förslagen i ärendet. Föreliggande förslag till ansvarsfördelning har även förankrats med socialförvaltningarna Sydväst, Centrum, Hisingen och Nordost, samt grundskoleförvaltningen, utbildningsförvaltningen, idrotts- och föreningsförvaltningen och stadsfastighetsförvaltningen. Om beslut fattas i enlighet med förslagen i ärendet, föreslår stadsledningskontoret att nedan ansvarsfördelning tydliggörs i Göteborgs Stads riktlinje för krishantering vid nästkommande aktualitetsprövning.

Förslag gällande ansvar för att aktivera trygghetspunkter

En trygghetspunkt kan aktiveras när göteborgssamhället utsätts för omfattande och varaktiga samhällsstörningar och invånares och besökares grundläggande behov behöver tillgodoses, exempelvis vad gäller tillgång till information, värme, elektricitet och mat. Exempel på sådana samhällsstörningar kan vara omfattande och långvariga avbrott i el-, vatten- eller värmeförsörjning, störningar i elektroniska kommunikationer eller omfattande översvämningar, bränder och kemikalieolyckor i närområdet. Många olika händelser kan föranleda ett behov av att aktivera trygghetspunkter. Oavsett vad som inträffat ska aktivering av en trygghetspunkt styras av allmänhetens behov.

Enligt Göteborgs Stads riktlinje för krishantering ansvarar kommunstyrelsen för att stadsledningskontoret har en tjänsteperson i beredskap med uppgift att initiera och samordna det inledande arbetet för att upptäcka, verifiera, larma och informera vid samhällsstörningar som berör Göteborgssamhället. Funktionen ska kunna agera som stadens samordningsfunktion i det initiala skedet av en samhällsstörning.

Kommunstyrelsen ansvarar även för att stadsledningskontorets krisledningsorganisation har förmåga att åstadkomma inriktning och samordning av åtgärder, resurser och kommunikation inom stadens verksamheter. Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen ska ansvara för att fatta beslut om att aktivera trygghetspunkter i staden, då det bedöms ligga i linje med kommunstyrelsens ansvar i riktlinjen.

Förslag gällande ansvar för att bedriva trygghetspunktsverksamhet

Stadsledningskontoret föreslår att socialnämnderna Sydväst, Centrum, Hisingen och Nordost ansvarar för att planera för och vid behov bedriva trygghetspunktsverksamhet i respektive stadsområde. Detta med anledning av att ansvaret bedöms ligga nära nämndernas ordinarie ansvar vid samhällsstörningar enligt ansvars-, likhets- och närhetsprincipen samt reglementen och riktlinjer om krishantering i staden. Ansvaret föreslås innefatta att planera för att kunna etablera trygghetspunktsverksamhet samt att ha förmåga att bedriva denna verksamhet över tid. Ansvaret innefattar även att utse funktionen platsansvarig som har det övergripande ansvaret över verksamheten på en trygghetspunkt, samt att därtill tillsätta en grundbemanning bestående av platsvärdar efter behov. Socialnämnderna ska även verka för att samverkan sker mellan de aktörer inom stadsområdet som berörs av arbetet.

Förslag gällande ansvar för verksamhetsutövare i fastigheten

Stadsledningskontoret bedömer att den fastighets- och verksamhetskänedom som besitts av den som normalt bedriver verksamhet i fastigheten för den aktuella trygghetspunkten, behöver nyttjas såväl i planeringsskedet som vid aktivering och drift av trygghetspunktsverksamhet. Respektive verksamhetsutövare föreslås därför ansvara för att delta i planeringen för etablering av trygghetspunktsverksamhet. Stadsfastighetsnämndens uppdrag från kommunfullmäktige pågår fortfarande, men urvalet av de 16 trygghetspunkterna har gjorts och innebär att grundskolenämnden, utbildningsnämnden och idrotts- och föreningsnämnden är berörda verksamhetsutövare. Vid aktivering av en trygghetspunkt föreslås respektive verksamhetsutövare därtill ansvara för att utse funktionen biträdande platsansvarig som ska bistå platsansvarig i det övergripande ansvaret för trygghetspunktsverksamhet. Verksamhetsutövaren föreslås även kunna säkra tillgång till samt iordningsställa utsedda lokaler för att möta trygghetspunktsverksamhetens behov, samt bistå med fastighetsskötare och lokalvård.

Förslag gällande ansvar för fastighetsägare

Enligt kommunfullmäktiges beslut ska stadsfastighetsnämnden, i egenskap av fastighetsägare för de aktuella trygghetspunkterna, ansvara för att förse aktiverade trygghetspunkter med reservkraft från mobila reservkraftverk. Fastighetsägaren föreslås även ha förmåga att vid behov skyndsamt kunna bistå med den fastighetsservice som behövs i respektive fastighet.

Stadenövergripande samordning

Kommunstyrelsen ansvarar för samordning av stadens arbete med krisledning, säkerhet och beredskap samt för rollen tjänsteperson i beredskap (TiB) och stadsledningskontorets beredskapsfunktion. I stadsledningskontorets ordinarie uppdrag ingår att stödja kommunstyrelsen med att styra, leda, samordna och följa upp stadens verksamheter. Arbetet med att säkerställa att Göteborgs Stad har en ändamålsenlig förmåga att tillhandahålla trygghetspunkter för stadens invånare och besökare bedöms kunna rymmas inom detta uppdrag. Arbetet innefattar även fortsatt planering för att öka förmågan att tillhandahålla trygghetspunkter eller liknande samlingsplatser i staden i samråd med berörda förvaltningar och bolag, samt att bevaka erfarenheter från nationellt och internationellt arbete och kommande reglering och finansiering inom området.

Större inventarier till stadens trygghetspunkter

Sedan 2012 har stadsfastighetsnämnden i uppdrag att sörja för att det finns minst 21 000 samtida övernattningsplatser i staden. Gothia Cup-organisationen är den största arrangören som årligen nyttjar övernattningsplatserna och har flerårig erfarenhet av att driva planering och genomförande av cuper med övernattning i stadens skolor. Gothia cup-organisationen har även tillgång till material och logistiklösningar för ändamålet.

Stadsledningskontoret har rapporterat att dialog förts med Gothia Cup-organisationen för att undersöka möjligheten att, genom ett samarbetsavtal, nyttja organisationens befintliga resurser i form av madrasser, filter, vattendunkar, värmekantiner och liknande vid behov. Stadsledningskontoret bedömer utifrån fortsatt dialog att det finns goda möjligheter att teckna ett samarbetsavtal mellan parterna och att det är ett bra och tids- och kostnadseffektivt sätt att öka stadens förmåga till skydd av civilbefolkningen. Under förutsättning att beslut fattas i enlighet med detta ärende planerar stadsledningskontoret att under 2025 teckna ett avtal mellan samarbetsparterna.

Mindre inventarier till stadens trygghetspunkter

Vid aktivering kommer stadens trygghetspunkter att behöva tillgång till mindre inventarier för att täcka grundläggande behov, utöver den utrustning för exempelvis övernattning och måltidsförsörjning som bedöms täckas av samarbetsavtalet med Gothia Cup-organisationen. Inventarier som kan tänkas behövas för ändamålet är exempelvis radioapparater, första hjälpen-kit, mobilladdare, förlängningskablar och grenuttag samt ljuskällor så som ficklampor eller LED-ljusslingor.

Stadsledningskontoret föreslår att en inriktning för det fortsatta arbetet är att Göteborgs Stads Leasing AB får i uppdrag att införskaffa och lagerhålla mindre inventarier för att täcka det grundläggande behovet på trygghetspunkterna. Om beslut fattas i enlighet med förslaget ska ansvariga socialnämnder och verksamhetsutövare i de utvalda fastigheterna arbeta för att konkretisera behovet av inventarier som behöver införskaffas. En behovsbeskrivning ska tas fram i samråd med Göteborgs Stads Leasing AB som sedan kan nyttja underlaget i det fortsatta arbetet med upphandling, inköp och lagerhållning. Göteborgs Stads Leasing AB föreslås även ansvara för att kunna köra ut inventarierna till aktiverade trygghetspunkter vid behov. Förslaget till inriktning har förankrats genom dialog med bolaget.

Bemanning av trygghetspunkter på längre sikt

Personal är en central resurs för att trygghetspunktsverksamhet ska kunna bedrivas. Enligt Göteborgs Stads riktlinje för höjd beredskap ansvarar kommunstyrelsen för ”resursfunktion personal”. I arbetet med denna resursfunktion har stadsledningskontoret gjort bedömningen att det finns förutsättningar för ett stadengemensamt användande av personal i händelse av störningar i stadens samhällsviktiga verksamheter.

Under 2025 kommer ett arbete pågå med att ta fram en struktur för hur personal inom staden även ska kunna utgöra del av bemanningen av trygghetspunkterna. Strukturen kommer innehålla underlag och rutiner för att förenkla för att anställda ska kunna arbeta vid trygghetspunkter oaktat deras ordinarie arbetsplats i staden. Syftet med att arbeta fram en sådan struktur är för att på ett effektivt och tydligt sätt säkerställa tillgången till personal vid mer omfattande störningar och därmed fungera som ett komplement till socialförvaltningarnas grundbemanning av trygghetspunkterna.

Stadsledningskontorets bedömning

Det försämrade säkerhetspolitiska läget i omvärlden, tillsammans med hot som till exempel globala klimatkriser, gör att behovet av beredskap för händelser över hela hotskalan ökar. Inte minst ökar behovet av att stärka förmågan till skydd av civilbefolkningen inom Göteborgsområdet. Stadsfastighetsnämndens arbete med att välja ut, fastighetsanpassa och ha förmåga att förse 16 trygghetspunkter med reservkraft enligt uppdrag från kommunfullmäktige pågår. Stadsledningskontorets förslag syftar till att skapa en organisering kring det arbete som ska utföras kopplat till trygghetspunkterna samt en inriktning för den fortsatta utformningen. Detta bedöms kunna leda till tids- och kostnadsmässiga fördelar i de fall ett behov av att tillgodose invånares och besökares grundläggande behov uppstår.

Att organisera och driva trygghetspunkter är ett tillkommande uppdrag inom staden som kräver planering avseende organisation, logistik, försörjning, drift, underhåll och övning. Den föreslagna organiseringen i ärendet bygger bland annat på MSB:s handbok i kommunal krisberedskap samt Göteborgs Stads rutiner för krishantering och har arbetats fram genom löpande dialog med representanter för flertalet förvaltningar och bolag i staden. Förslagen på ansvarsfördelning bedöms även ligga nära utpekade nämnders och styrelserns ordinarie ansvar vid samhällsstörningar, enligt ansvars-, likhets- och närhetsprincipen.

Arbetet med att implementera förslagen i ärendet bedöms initialt kräva extra resurser. De arbetssätt som arbetas fram kommer även framgent att behöva förvaltas och finansieras inom respektive linjeorganisation, vilket även på lång sikt kommer att kräva personella resurser från flertalet nämnder och styrelser. Det är därmed viktigt att de som berörs ges långsiktiga förutsättningar att kunna bidra till arbetet.

Beslutet om att upprätta 16 trygghetspunkter i staden, tillsammans med förslagen om organisering av dessa enligt föreliggande tjänsteutlåtande, anses ligga i linje med de krav som ställs på kommuners och regioners grundläggande beredskap enligt lagförslaget i SOU 2024:65. Vid ett fastställande av lagförslaget kommer frågan om en fortsatt utökning av antalet trygghetspunkter eller andra särskilda samlingsplatser i staden behöva prioriteras kopplat till den mängd trygghetspunkter som föreslås. I händelse av en sådan utveckling behöver ytterligare medel avsättas samtidigt som erfarenheter och kunskap från den föreslagna organiseringen i föreliggande ärende utvärderas och utvecklas ytterligare.

Christina Eide

Eva Hessman

Direktör Utveckling av stadens
verksamheter

Stadsdirektör